

Peruspalvelujen valtionosuus, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus ja opetustoimen muu rahoitus 2026

KH 19.01.2026 § 6

Valtiovarainministeriö myöntää kunnan peruspalveluiden valtionosuuden sekä päättää veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetysten korvauksista. Valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä kotikuntakorvauksista säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa (1704/2009).

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (1765/2009) tarkoitetut valtionosuudet.

Valtiovarainministeriö on tehnyt päätöksen 18.12.2025 peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksista sekä kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2026. Opetus- ja kulttuuriministeriö on puolestaan tehnyt 18.12.2025 päätöksen opetustoimen rahoituksesta vuodelle 2026.

Valtiovarainministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön päätökset Pälkäneen kunnan peruspalvelujen valtionosuuden ja opetustoimen muusta rahoituksesta vuonna 2026 ovat seuraavat:

	euroa / kuukausi	euroa / vuosi
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (sis. verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen)	275 909	3 310 909
-josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	178 922	2 147 069
Kotikuntakorvaustulot	32 103	385 240
Kotikuntakorvausmenot	-57 589	-691 064
Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus	68 338	820 053
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus	-24 521	-294 250
Yhteensä (valtionosuusmaksatus)	294 241	3 530 888
Yhteensä (kirjanpidollinen valtionosuus)	319 726	3 836 712

Talousarviossa 2026 huomioidut valtionosuudet (kirjanpidolliset) ovat yhteensä 3 745 623 euroa (kunnan peruspalvelujen valtionosuus 3 326 457 euroa, veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvaus 819 116 euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet -399 950 euroa). Kotikuntakorvaukset maksetaan valtionosuusmaksatuksen yhteydessä, mutta erotetaan kirjanpidossa valtionosuuksista.

Valtiovarainministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön päätösten mukainen Pälkäneen kunnan (kirjanpidollisen) valtionosuuden määrä vuodelle 2026 on 91 089 euroa vuoden 2026 talousarviossa arvioitua suurempi. Muutokset johtuvat peruspalveluiden valtionosuuden tarkentumisesta sekä opetustoimen suoritemäärien tarkennuksista.

Kotikuntakorvausmenojen ja -tulojen netto on liitteenä olevan päätöksen mukaan -305 824 euroa vuodelle 2024 (-288 541 euroa TA2026), joten kotikuntakorvauksia (netto) tulee maksettavaksi vuonna 2026 yhteensä 17 283 euroa talousarviossa arvioitua enemmän.

Yhteensä kunnan saamat valtionosuudet ja valtionosuuksien yhteydessä maksettavat/tilitettävät kotikuntakorvaukset (netto) ovat yhteensä 73 806 euroa yli alkuperäisen talousarvion 2026. Kunnalle tilitetään tämän verran enemmän rahaa alkuperäiseen budjettiin nähden.

Talousarviomuutos:

	TA 2026	Muutos	MTA 2026
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (sis. verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen)	3 326 457	-15 548	3 310 909
-josta verotuloihin perustuva valtionosuuden taseaus	2 160 514	-13 445	2 147 069
Kotikuntakorvaustulot	363 468	21 772	385 240
Kotikuntakorvausmenot	-652 009	-39 055	-691 064
Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetyksen korvaus	819 116	937	820 053
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus	-399 950	105 700	-294 250
Yhteensä (valtionosuusmaksatus)	3 457 082	73 806	3 530 888
Yhteensä (kirjanpidollinen valtionosuus)	3 745 623	91 089	3 836 712

Talousarviomuutos yhteensä:

Valtionosuudet kasvavat 91 089 euroa, josta

- Kunnan peruspalveluiden valtionosuus pienenee -15 548 euroa
- Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus kasvaa 105 700 euroa
- Verotulomenetyksen korvaus kasvaa 937 euroa

Kotikuntakorvaukset (netto) pienenee -17 283 euroa, josta

- Kotikuntakorvaustulot kasvavat 21 772 euroa
- Kotikuntakorvausmenot kasvavat -39 055 euroa

Muutosten yhteisvaikutus talousarvioon nähden 73 806 euroa vuosikatetta parantavana.

Mikäli kunta on tyytymätön valtiovarainministeriön peruspalvelujen valtionosuuden myöntämistä tai kunnan verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasausta koskevaan päätökseen, sillä on oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksi saatuaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus valtiovarainministeriölle.

Sama oikaisuvaatimusmahdollisuus koskee opetus- ja kulttuuriministeriön tekemää päätöstä.

Pälkäneen kunnan vuoden 2026 talousarviossa valtionosuudet on määritetty sitovaksi eräksi kunnanvaltuustoon nähden, joten talousarvion ja ministeriöiden päätösten summien erotukselle tulee hakea kunnanvaltuustolta talousarviomuutosta vuodelle 2026.

Oheismateriaalina valtiovarainministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriö päätökset liitteineen peruspalveluiden valtionosuuksiin ja kotikuntakorvauksiin liittyen. Liitteenä talousarviomuutosten vaikutus käyttötalous- ja tuloslaskelmaosaan.

Toimivallan peruste	Hallintosääntö 73–74 §
Valmistelija	Aatu Laamanen, talousjohtaja p. 050 469 8477, aatu.laamanen@palkane.fi
Esitys	Kunnanjohtaja Pauliina Pikka Kunnanhallitus päättää 1. hyväksyä peruspalvelujen valtionosuuksia, kotikuntakorvauksia, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvauksia sekä opetustoimen muuta rahoitusta koskevat päätökset vuodelle 2026. 2. olla hakematta oikaisua edellä mainittuihin päätöksiin. 3. esittää kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto päättää muuttaa vuoden 2026 talousarviota esittelytekstin mukaisin perustein (nettovaikutus vuosikatteessa +73 806 euroa).
Kokouskäsittely	Talousjohtaja Aatu Laamanen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn päätyttyä klo 17:26.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.
KV 02.02.2026 § 5 9/02.05.01.00/2026	
Esitys	Kunnanhallitus Kunnanvaltuusto päättää muuttaa vuoden 2026 talousarviota esittelytekstin mukaisin perustein (nettovaikutus vuosikatteessa +73 806 euroa).
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.